

LULEÅ TINGSRÄTT
Handl 9

DOM
2021-06-24
meddelad i
Luleå

Mål nr: B 1016-21

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

LINDA Sofi Therese Wikberg, 19740215-8948
Sundomsvägen 543 C Lgh 1001
975 98 Luleå

Offentlig försvarare:

Advokat Maria Larsson
Advokatbyrån Kaiding Kommanditbolag
Box 2
952 21 Kalix

Åklagare

Kammaråklagare Kristin Andersson
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Luleå
Box 924
971 28 Luleå

Målsägande

Madelene Knifström
Knöppelåsvägen 12
974 41 Luleå

Målsägandebiträde:

Advokat Anna Melander
Advokatfirman Lundberg & Åkerlund HB
Box 136
971 04 Luleå

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

Mord, 3 kap 1 § brottsbalken
2021-04-04

Påföljd m.m.

Fängelse 15 år

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress

Skeppsbrogatan 43

Telefon

0920-29 55 00

Öppettider

måndag - fredag

08:00-16:00

Postadress

Box 849

971 26 Luleå

E-post

lulea.tingsratt@dom.se

Webbplats

<https://www.domstol.se/lulea-tingsratt/behandling-av-personuppgifter/sa-behandlar-vi-personuppgifter/>

Lagrum som åberopas

29 kap 5 § 2 st brottsbalken

Skadestånd

Linda Wikberg ska betala skadestånd till Madelene Knifström med 60 000 kr jämte ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 4 april 2021 till dess betalning sker.

Häktning m.m.

Linda Wikberg ska stanna kvar i häkte till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot henne.

Sekretess

Sekretessen enligt 21 kap. 1 § och 35 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska fortsatt vara tillämpliga på uppgifterna i filmmaterialet från polisens kroppskamera och larmsamtalet (aktbilaga 85) samt fotografierna på den avlidne (aktbilaga 29), som lagts fram vid tingsrättens huvudförhandling inom stängda dörrar.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Maria Larsson får ersättning av staten med 146 306 kr. Av beloppet avser 81 952 kr arbete, 32 016 kr tidsspillan, 3 077 kr utlägg och 29 261 kr mervärdesskatt.
  2. Anna Melander får ersättning av staten med 52 279 kr. Av beloppet avser 41 111 kr arbete, 712 kr utlägg och 10 456 kr mervärdesskatt.
  3. Staten ska stå för kostnaden för försvararen och målsägandebiträdet.
-

SAMMANFATTNING

Linda Wikberg har åtalats för mord. Åklagaren har gjort gällande att hon har huggit eller stuckit Tomas Johansson flertalet gånger mot hals och kropp. Ett av knivsticken mot halsen har enligt åklagaren orsakat Tomas Johanssons död. Övriga knivstick har enligt åklagaren orsakat sårskada och hudrispor.

Tingsrätten har funnit att utredningen ger stöd åt att Linda Wikberg har huggit Tomas Johansson i halsen och därmed orsakat den skada som lett till Tomas Johanssons död. Tingsrätten har inte funnit att det varit fråga om upprepat våld mot halsen, inte heller är det visat att Linda Wikberg orsakat hudrispan på höger framsida lår. Tingsrätten har ansett att utredningen inte motbevisat att Linda Wikberg befunnit sig i en nödvärnssituation. Däremot har utredningen visat att hennes gärning – att hugga Tomas Johansson i halsen – har varit uppenbart oförsvarlig. Utredningen har gett stöd åt att Linda Wikberg agerat med uppsåt. Gärningen har bedömts som mord. Tingsrätten har bestämt påföljden till fängelse 15 år, och då har beaktats att hon själv ringde till 112 kort tid efter gärningen och att hon försökte hjälpa Tomas Johansson genom att lägga tryck på såret och utföra hjärt- och lungräddning.

Tingsrätten har bestämt att Linda Wikberg ska betala skadestånd till Madelene Knifström, dotter till Tomas Johansson, med 60 000 kr jämte ränta.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

Skuld

Åklagaren har begärt att Linda Wikberg ska dömas enligt följande gärningspåstående.

Mord, 3 kap. 1 § brottsbalken

Linda Wikberg har dödat Tomas Johansson genom att utdela ett flertal hugg eller stick med kniv mot hans hals och kropp.

Ett av knivsticken har träffat Tomas Johansson på halsens vänstra sida och orsakat en sårskada med sårkanal i halsen vilket lett till yttre blödning och blödning till luftvägarna och mag-tarmkanalen och därigenom orsakat Tomas Johanssons död.

Tomas Johansson har av det icke dödliga våldet orsakats en skarpkantad sårskada på halsens vänstra sida samt hudrispor på halsens framsida och på det högra lårets framsida.

Det hände den 4 april 2021 på Sundomsvägen 543 C, Luleå kommun.

Linda Wikberg begick gärningen med uppsåt.

Linda Wikberg har förnekat brott. Hon har inga minnen från händelsen men förklarat att omständigheten att endast hon och Tomas Johansson fanns på platsen talar för att hon hållit i kniven. Hon har befunnit sig i en nödvärnssituation och saknat uppsåt.

Skadestånd

Madelene Knifström, som har biträtt åtalet, har begärt att Linda Wikberg ska betala skadestånd till henne med 60 000 kr jämte ränta enligt 6 § räntelagen (1975:365) från den 4 april 2021 till dess full betalning sker. Det yrkade beloppet avser sveda och värk.

Linda Wikberg har motsatt sig att betala skadestånd till Madelene Knifström. Det begärda beloppet har vitsordats.

DOMSKÄL

Utredningen vid tingsrätten

Förhör har hållits med Linda Wikberg och med målsäganden Madelene Knifström. Vittnena Tuija Nöjd, Mathias Strandberg, Erica Arklöv, Jonas Bergdahl och Arto Prykäri har hörts på åklagarens begäran. På Linda Wikbergs begäran har vittnet Rikard Haapaniemi hörts. Han har inte avlagt ed. Åklagaren har åberopat skriftlig bevisning.

Tingsrättens bedömning

Bakgrund

Tomas Johansson var pappa till Madelene Knifström. Han avled i sin lägenhet i Sundom den 4 april 2021.

Linda Wikberg och Tomas Johansson hade känt varandra i flera år. De har haft en relation och Linda Wikberg har varit skriven hos Tomas Johansson i Sundom. Linda Wikberg har emellertid beskrivit sig som hemlös och att hon sökt, men inte fått, en egen lägenhet. Det var anledningen till att hon var skriven hos Tomas Johansson. För tingsrätten har bilden framträtt av att Linda Wikberg och Tomas Johansson inte levde tillsammans till följd av någon djupare kärleksrelation. Arto Prykäri, som beskrivit sig som Tomas Johanssons bästa vän, har berättat att Tomas Johansson inte ville att Linda Wikberg skulle bo hos honom. Liknande uppgifter har Madelene Knifström lämnat.

Tomas Johansson hade missbruksproblem. Detsamma gäller för Linda Wikberg. Deras relation var bitvis konfliktfylld och Linda Wikberg har berättat att det blev mer och intensivare konflikter när de var påverkade. Arto Prykäri har berättat att han helgen innan Tomas Johansson avled hade varnat Tomas Johansson och Linda Wikberg för att någon av dem kommer att åka på ett långt fängelsestraff.

Handl 9

Vittnena Arto Prykäri, Tuija Nöjd och Rikard Haapaniemi samt målsäganden Madelene Knifström har berättat om sina uppfattningar om Linda Wikberg och Tomas Johansson. Det har framträtt en bild av att Linda Wikberg, när hon är påverkad, är verbalt utåtagerande och att hon ibland kan vara våldsam. Tomas Johansson har beskrivits som snäll och känslös när han blir berusad. Det har också lämnats uppgifter om att han kunde säga fula ord och att han också kunde måtta slag mot Linda Wikberg. Det finns beskyllningar om att Linda Wikberg misshandlat Tomas Johansson och att Tomas Johansson misshandlat Linda Wikberg. Ingen av dem är emellertid, såvitt framgått, dömd för brott mot den andre.

Linda Wikberg var den som ringde efter ambulansen den 4 april 2021. När polis kom till platsen låg Tomas Johansson i köket. Han hade ingen puls. Under Tomas Johansson fanns en större ansamling blod. I ett hörn i köket fanns några påsar och på dessa låg en blodig kniv. På köksskåp och väggar i köket fanns blodstänk.

Om händelseförloppet

Vid händelsen var endast Linda Wikberg och Tomas Johansson närvarande. Vad Linda Wikberg har berättat bildar därför utgångspunkten för tingsrättens prövning.

Linda Wikberg har bl.a. berättat följande. Hon hade varit i Luleå och fick skjuts till Tomas Johansson. Det var natt när hon kom hem till honom. När hon kom fram var det lugnt och Tomas Johansson var nykter. Han frågade var hon hade varit och hon svarade att hon hade varit hos en bekant. Hon var salongsberusad och hade med sig en femliters dunk med hemmagjort vin. Tomas Johansson började dricka av vinet. Hon vet inte hur mycket han drack eftersom hon var i sovrummet under natten. När hon ville sova tillät Tomas Johansson inte det. Han slet i hennes kläder och pucklade på henne. Han sa att hon inte fick sova och kallade henne för hora. Oavsett om hon lade sig i sovrummet eller vardagsrummet för att sova slet han i henne. När hon gick på toaletten bankade han på dörren. Hon vet inte varför Tomas Johansson betedde sig så, antagligen för att han ville ha sällskap. Hon blev irriterad när hon inte fick sova. På morgonen satte hon sig i köket med ett glas vin. Hon pratade med Tuija Nöjd i telefon

Handl 9

och befann sig då i vardagsrummet eller köket. I början av samtalet med Tuija Nöjd var Tomas Johansson också med. De pratade om att Tuija Nöjd skulle komma dit. Då satt de vid köksbordet och hon tror att telefonen låg mellan dem på bordet. Hon gick på toaletten och tror att telefonen hamnade i vardagsrummet. Hon satt i köket, drack vin och rökte. När hon röker brukar hon oftast sitta vid köksfläkten. Tomas Johansson kom in och kallade henne för hora. Han hotade henne till livet och flög på henne och hon bultade bort honom. Hon vet inte hur många gånger hon bultade bort honom. Tomas Johansson kom mot henne med knuten näve. Han träffade henne en gång och slaget tog på baksidan av huvudet. Tomas Johansson kom mot henne några gånger. Vid något tillfälle hamnade han på golvet efter att hon bultat bort honom. Hon upplevde att allt hände i en följd. Tomas Johansson sade åt henne att han skulle döda henne. Han skrek inte. Hon sa åt honom att lägga av. Under tiden detta pågick pratade hon inte med Tuija Nöjd i telefon. Hon tror att telefonen låg i vardagsrummet. Det sista hon minns var att Tomas Johansson kom mot henne och att hon ville ha bort honom. Sedan minns hon inte mer förrän det kom en massa blod. Tomas Johansson satt då ner. Hon försökte stoppa blödningsmen det gick inte. Hon hade tidigare lagat mat med kniven som fanns på påsarna i köket. Hon kan inte förklara hur Tomas Johansson fått skadorna och har ingen minnesbild av om och i så fall hur hon använt kniven. När hon såg allt blod fick hon panik. Hon minns inte hur Tomas Johansson reagerade eller om han sa någonting. Hon minns att hon ringde ambulansen och att polisen kom. När hon skulle ringa hämtade hon telefonen i vardagsrummet. De uttalanden hon gjorde i polisbilens håller hon med om låter konstiga, men hon hade inte sovit på flera dagar och dessutom tagit amfetamin på fredagen. Av det blir man konstig.

Om Tomas Johanssons skador

Av den rättsmedicinska obduktionsrapporten¹ har framgått att Tomas Johansson hade skador på sin kropp i samband med obduktionen. Vissa skador var äldre och vissa har bedömts uppkomna i samband med återupplivningsförsök. För åtalet är det fyra

---

¹ Rättsmedicinsk obduktion med tvåläkarförfarande, rapport 2021-05-07, dnr F21-0130, Jonas Bergdahl (ST-läkare i rättsmedicin) och Anders Rietz (specialistläkare i rättsmedicin).

Handl 9

skador som är särskilt viktiga. Det handlar om två skador på halsens vänstra sida (nummer 22 och 23), en skada på halsens framsida (nummer 24) och en skada på höger lårs framsida (nummer 34).

Av obduktionsrapporten framgår att de två skadorna på halsens vänstra sida var skarpkantade. Den ena (nummer 22) var ytligare medan den andra (nummer 23) hade en minst 7,5 cm lång sårkanal mot höger, förlöpande genom svalget i höjd med struplocket och vidare i mjukdelarna i halsens högra sida där den yttre halspulsådern och den inre halsblodådern delvis skurits av. I anslutning till kärlskadorna sågs omfattande blödning i mjukdelarna och till svalget med blod och koagler i luftvägarna, tecken till inandning av blod i den högra lungan samt blod i mag-tarmkanalen.

Av obduktionsrapporten framgår vidare att skadorna på halsens framsida och högra lårets framsida beskrivs som hudrispor.

Gällande dödsorsaken framgår av obduktionsrapporten att fynden talar starkt för att döden har orsakats av sårskadan med sårkanalen i halsen (nummer 23).

Jonas Bergdahl har bekräftat uppgiften om dödsorsaken i obduktionsrapporten samt tillagt att övriga skador inte var sådana att de kunnat orsaka döden. Han har vidare berättat att de nämnda skadorna bedöms vara lika gamla.

Tingsrätten anser att det genom denna utredning är visat att Tomas Johansson avled som en följd av skadan med sårkanal på vänster sida av halsen samt att det är visat att den andra skadan på halsens vänstra sida och risporna på framsidan av halsen respektive höger lårs framsida har uppkommit vid samma tillfälle.

Om vad som orsakat Tomas Johanssons skador

Som ovan nämnts hittades en blodig kökskniv ovanpå några påsar i köket, intill den plats där Tomas Johansson låg. Blodet på knivbladets spets och skaft har analyserats och resultaten talar extremt starkt för att blodet kommer från Tomas Johansson (grad

Handl 9

+ 4) om man bortser från möjligheten att det kommer från en nära släkting. I ett undersökt område på skaftets rygg fanns DNA från två personer. Resultaten visar att huvuddelen av DNA:t kom från Tomas Johansson (grad + 4) och resultaten talar i någon mån för att den mindre delen av DNA kommer från Linda Wikberg (grad + 1).

Av den rättsmedicinska obduktionsrapporten och Jonas Bergdahls uppgifter har framgått att skadorna på halsens vänstra sida (nummer 22 och 23) har ett utseende som starkt talar för att de är stickskador som uppkommit genom inverkan av ett vasst föremål som en kniv. Därmed anser tingsrätten att utredningen ger stöd åt att det var den blodiga kniven som fanns i köket som orsakade dessa skador. *Jonas Bergdahl* har berättat att han bedömer att det krävs ett ”bestämt hugg” för att orsaka nämnda skador på halsen.

Vidare framgår av den rättsmedicinska obduktionsrapporten att risporna på framsida hals och höger lår framsida är förenliga med att ha uppkommit genom ett eggvasst föremål, men även av skrapande med ett mer halvvasst tillhygge. *Jonas Bergdahl* har beskrivit att de kunnat orsakas av exempelvis en nagel eller ryggen av en kniv. Givet *Jonas Bergdahls* uppgifter, liksom vad som framgår av den rättsmedicinska obduktionsrapporten, anser tingsrätten att utredningen så långt inte utesluter att risporna på hals och höger framsida lår orsakats av annat än den aktuella kniven.

Om det varit fråga om upprepat våld

Att skadorna är belägna på olika platser på kroppen – hals och lår – tyder på att det är fråga om ett upprepat våld. Likaså att skadorna på halsen till synes är tre separata skador. Emellertid har *Jonas Bergdahl* berättat att han inte kan utesluta att skadorna på vänstra sidan halsen (nummer 22 och 23) uppkommit i ett och samma moment. Därtill kommer att skadorna på halsens framsida (24) och lårets framsida (34) kan ha orsakats av annat vasst föremål än den aktuella kniven. Endast fynden på Tomas Johanssons kropp ger därför inget entydigt svar på om det varit fråga om upprepat våld med den aktuella kniven mot honom.

Om platsen där Tomas Johansson avled

Av brottsplatsundersökningen² framgår att blodbilden i köket tillsammans med avsaknad av blod i övriga rum ger stöd för att Tomas Johansson fått skadorna i halsen i köket samt att blodstänkens riktning på skåpsluckorna visar att ett blodigt föremål eller blodig kroppsdel har svingats när det befunnits vid diskbänken. Blodstänkens riktning ger ingen ledning till om det var fråga om upprepat våld.

När polis kom till platsen framgår av filmen från polisens kroppskamera att Tomas Johansson låg med huvudet vinklat mot köksbordet och fötterna mot dörröppningen mot vardagsrummet. Tomas Johansson låg på rygg.

Tingsrätten anser det utrett att Tomas Johansson tillfogades den dödliga skadan (23) i köket och att det var där han avled.

Om Linda Wikberg har orsakat Tomas Johansson skadorna på hals och lår

Genom Linda Wikbergs uppgifter är det utrett att hon och Tomas Johansson var ensamma i lägenheten under natten och morgonen.

Linda Wikberg har i förhör vid tingsrätten berättat relativt detaljerat om vad som hände när hon kom hem till Tomas Johansson. När det gäller den avgörande delen där Tomas Johansson fick skadan på halsen har hon dock saknat minnesbilder. Vid huvudförhandlingen har hon således inte berättat alls om hur kniven togs upp och hur Tomas Johansson fick skadorna på halsen eller låret.

Av övrig utredning har framgått att Linda Wikberg i larmsamtalet till 112 sa att hon hade huggit kniven i honom [Tomas Johansson] och att han höll på att förblöda. Hon säger också att det är hon som har stuckit kniven i honom och att hon står för det.

---

² Protokoll över brottsplatsundersökning, 2021-05-02, dnr K378125-21, 514/14801-21, s. 61 ff i förundersökningsprotokollet.

Handl 9

Vidare har framgått av *Mathias Strandbergs* berättelse att Linda Wikberg var uppriven och ledsen när de kom till platsen samt att hon sa att det inte var meningen och att hon älskade Tomas Johansson. Han har berättat att Linda Wikberg beskrev för honom att hon tagit kniven och huggit den mot Tomas Johansson så att det tog vid hans hals. Han tolkade hennes berättelse på så sätt att hon hade "slängt bak" kniven bakom sin axel. Även *Erica Arklöv* har berättat att Linda Wikberg berättade att hon tog kniven och högg den i halsen på Tomas Johansson. Både Mathias Strandberg och Erika Arklöv har berättat att Linda Wikberg berättade att hon och Tomas Johansson hade bråkat före händelsen.

Givet de nämnda uppgifterna framstår det som att Linda Wikberg haft något bättre minnesbilder i anslutning till händelsen och att det varit svårt för henne att berätta vid huvudförhandlingen. Att hon inte kunnat, velat, orkat eller förmått berätta kan bero på en mängd omständigheter. Hon har inte kunnat förklara hur Tomas Johanssons skador på halsen eller låret uppstod.

Av den rättsmedicinska obduktionsrapporten framgår att omständigheterna starkt talar för att döden har orsakats av annans handaverkan och att fynden är förenliga med detta. Tingsrätten konstaterar att ingångsvärdet vid undersökningen har varit att Tomas Johansson blivit huggen/stucken av en misstänkt gärningsperson. Detta framgår av den bakgrundsinformation som redogörs för i den rättsmedicinska obduktionsrapporten.

Tingsrätten finner vid en samlad bedömning att det är visat att Linda Wikberg orsakade skadorna på vänstra sidan av Tomas Johanssons hals och alltså den skada som orsakade hans död. Tingsrätten har funnit att dessa skador har orsakats av den i målet aktuella kniven. Övriga skador – dvs. risporna på framsida hals och framsida höger lår – kan emellertid ha orsakats av annat än kniven. Mycket talar för att de uppstått i nära anslutning till skadorna på halsens vänstra sida. Emellertid finns utrymme för att de orsakats av annat än den aktuella kniven. I och med att Linda Wikberg inte har kunnat berätta om skadorna eller hur hon använde sig av kniven är det inte visat att Linda Wikberg orsakat risporna på framsida hals och framsida höger

Handl 9

lär. Givet också att Linda Wikberg inte närmare kunnat beskriva hur det gick till när hon högg med kniven mot Tomas Johansson är det inte heller, mot bakgrund av Jonas Bergdahls uppgifter, utrett att det varit fråga om två hugg mot halsen. Jonas Bergdahl har ju inte kunnat utesluta att de båda skadorna på halsens vänstra sida uppkommit i samma moment.

Sammanfattningsvis anser tingsrätten att det är visat att Linda Wikberg har huggit med kniv en gång mot Tomas Johanssons hals. Hugget har orsakat skadorna på vänster sida hals, varav den ena har lett till Tomas Johanssons död.

Om hur Linda Wikberg och Tomas Johansson stod i förhållande till varandra

Linda Wikberg har berättat att Tomas Johansson kom mot henne när hon satt i köket och att hon bultade honom. Detta tyder på att de var vända mot varandra. Mathias Strandberg har berättat att han uppfattade att Linda Wikberg huggit med kniven över sin axel. Det skulle då innebära att hon var vänd från Tomas Johansson. Någon säker utredning om hur Linda Wikberg och Tomas Johansson stod i förhållande till varandra vid knivhugget saknas. Enligt tingsrätten talar Linda Wikbergs uppgifter för att hon var vänd mot Tomas Johansson i vart fall precis innan hon förlorat minnesbilden av vad som hände.

Om Linda Wikberg befunnit sig i en nödvärnssituation

Linda Wikberg har invänt nödvärn. Den berättelse som hon har lämnat har inte varit sådan att den kan lämnas utan avseende. Tingsrätten har därför att utgå från vad hon berättat, om inte åklagaren motbevisat hennes nödvärnsinvändning.

Rätt till nödvärn föreligger bl.a. mot ett påbörjat eller brottsligt angrepp på en person. Såsom Linda Wikberg har beskrivit situationen har Tomas Johansson gett sig på henne under hela natten, med hot som utmynnat i ett ömsesidigt knuffande i köket. Tomas Johansson var den som inledde knuffandet och han utdelade också slag mot henne. Tingsrätten anser också att Linda Wikbergs uppgifter ger stöd åt att hon hade ett visst

Handl 9

övertag i köket. Tomas Johansson var kraftigt berusad och hon har berättat att hon bultade ner honom i vart fall en gång så att han ramlade.

Det är utrett att Linda Wikbergs och vittnet Tuija Nöjds telefoner kopplades samman kl. 08:55:34 och att uppkopplingen varade under 1 h 33 min 13 sek. Linda Wikberg och Tuija Nöjd har berättat att samtalet avslutades när Linda Wikberg sa att hon skulle ringa 112. Enligt samtalslistan ringde Linda Wikberg till 112 kl. 10:29:26.

Av larmsamtalet framgår att Tomas Johansson levde när samtalet ringdes in. Det hörs ett ljud i bakgrunden, som sannolikt är rosslingar eller andetag. Vidare framgår att Linda Wikberg inledningsvis la tryck på såret och utförde hjärt- och lungräddning, men att hon några minuter in i samtalet säger att han är död. *Jonas Bergdahl* har uppskattat att det tar upp till fem minuter innan den blödning som skada nummer 23 orsakat medför ett livshotande tillstånd. Han har vidare bedömt att Tomas Johansson har förlorat medvetandet tidigare än så. När blodtrycket blir för lågt, förlorar man medvetandet. Det kan ta minuter innan blodtrycket blir för lågt.

Givet vad Jonas Bergdahl har berättat om tiden som det har tagit för Tomas Johansson att förblöda är det enligt tingsrättens mening visat att Linda Wikbergs och Tuija Nöjds telefoner var uppkopplade mot varandra under den tid när Tomas Johansson högs med kniven och föll till golvet.

Både Linda Wikberg och Tuija Nöjd har berättat att de inte pratade under hela tiden som telefonerna var uppkopplade.

Tuija Nöjd har bl.a. berättat följande. Hon var full och satt i ett trapphus. Hon pratade med Linda Wikberg i telefon, först vid kl. 6 och senare vid kl. 9. När hon pratar brukar hon ha på högtalarfunktionen och hon la nog telefonen på trappan. Medan hon pratade med Linda Wikberg hörde hon att Greven (Tomas Johansson, tingsrättens anm.) kom. Han skrek åt Linda Wikberg att hon skulle ut och att hon skulle försvinna. Linda Wikberg sa åt honom att vara tyst eftersom hon pratade i telefon. Greven bad Linda Wikberg att hålla käft och sa att han skulle gå och lägga sig. Hon hörde honom

Handl 9

inte mer och tolkade det som att Greven gick för att sova. Linda Wikberg sa att Greven hade hållit henne vaken hela natten. Det gick en stund. Sedan kom Linda Wikberg tillbaka och sa att hon måste ringa ambulansen. Hon har inte hört några skrik eller bråk under den tiden som hon pratade med Linda Wikberg. Linda Wikberg berättade att Greven hade druckit allt vin hon haft med sig och att hon själv bara fått en mugg.

Tingsrätten reflekterar över följande. Av planlösning och fotografier framgår att vardagsrum och kök ligger i anslutning till varandra samt att avståndet mellan kök och vardagsrumsbord inte är alltför långt. Ljud från ett pågående gräl bör därmed kunna tas upp av en telefon som ligger antingen på köksbordet eller vardagsrumsbordet. Den beskrivning av knuffar och verbala hot som Linda Wikberg har berättat om bör rimligtvis inte ha skett ljudlöst. Detta särskilt som både Linda Wikberg och Tomas Johansson var påverkade. Tuija Nöjd bör därmed ha kunnat höra någonting. Det beaktas också att Tuija Nöjd uppmärksammade när Linda Wikberg plockade upp telefonen och sa att hon behövde ringa efter ambulans. Tuija Nöjd måste därmed ha varit medveten om ljud från telefonen i tiden just innan Linda Wikberg sa åt henne att hon var tvungen att lägga på. Givet detta framstår det märkligt att Tuija Nöjd inte har berättat att hon hört bråk eller ljud i telefonen. Tomas Johansson måste dessutom ha tillfogats den dödliga skadan mycket kort innan Linda Wikberg sade åt Tuija Nöjd att hon behövde lägga på. Tingsrätten beaktar emellertid att Tuija Nöjd var berusad. Det kan inte uteslutas att hon haft bristande uppmärksamhet på telefonen eller att hon somnat en stund. Inte heller kan det uteslutas att Tuija Nöjd haft begränsad möjlighet att ta del av ljud från lägenheten. Linda Wikbergs uppgifter att Tomas Johansson angrep henne med knuffar och hot om våld får därmed godtas. Åklagaren har alltså inte motbevisat hennes uppgifter i den delen.

Vad Tuija Nöjd berättat att hon uppfattat om kontakten mellan Linda Wikberg och Tomas Johansson vägs också in i tingsrättens bedömning. Således är det visat att Tomas Johansson under den dryga timmen innan han avled bad Linda Wikberg att lämna lägenheten samt att Linda Wikberg var missnöjd med att Tomas Johansson hade druckit upp allt vin.

Handl 9

Frågan är om Linda Wikberg befunnit sig i en nödvärnssituation. Tingsrätten anser att det angrepp som Tomas Johansson utsatt Linda Wikberg för varit förhållandevis lindrigt. Linda Wikberg har endast haft äldre skador på kroppen och det sår hon haft på baksidan av huvudet motsvarar inte det trubbiga våld som hon berättat att Tomas Johansson utsatt henne för. Det brottsliga angreppet har således bestått av att Tomas Johansson har gått mot Linda Wikberg med knuffar och måttade slag. Kontexten har varit att Tomas Johansson velat att Linda Wikberg skulle lämna hans hem. Linda Wikberg har bemött Tomas Johansson med knuffar, så han ramlat på marken. Det är för tingsrätten tveksamt om en nödvärnssituation föreläggat. Vid en samlad bedömning får ändå Linda Wikbergs uppgift att Tomas Johansson hotade henne till livet och gick mot henne godtas.

För att en nödvärnsgärning ska vara brottslig krävs att den med hänsyn till angreppets beskaffenhet, det angripnas värde och omständigheterna i övrigt inte är uppenbart oförsvarlig.

Det angrepp som Linda Wikberg har berättat om har varit av verbal karaktär och utgjorts av knuffar och försök till slag. Det beaktas att Tomas Johansson var kraftigt påverkad. Det har inte framgått att Tomas Johansson angrep Linda Wikberg med något tillhygge. Under dessa omständigheter har Linda Wikbergs handling, att hugga honom med kniv mot halsen, varit uppenbart oförsvarlig. Utredningen har visat att Linda Wikberg vid provtagning senare samma dag hade en hög promillehalt i blodet och således var påverkad av alkohol vid gärningstillfället. Även om uppgiften att hon inte tillåtit att sova får godtas har det inte framkommit att situationen varit sådan att hon svårligen kunnat besinna sig. Linda Wikbergs agerande omfattas därmed inte av nödvärnsrätten.

Om Linda Wikberg haft uppsåt

Utgångspunkten vid uppsåtsprövningen är förhållandena vid gärningstidpunkten. Det saknar betydelse för uppsåtsprövningen om gärningsmannen ångrar att han eller hon inte vidtog en åtgärd eller i efterhand önskar att han eller hon gjort på något annat sätt.

Tingsrätten har endast Linda Wikbergs uppgifter att utgå från. Det finns ingenting som tyder på att Linda Wikberg eftersträvat att Tomas Johansson skulle dö. Att hugga en kniv mot sidan av halsen med ett bestämt hugg innebär typiskt sett en insikt i att en person kan avlida. Givet att det inte finns några uppgifter om hur Linda Wikberg och Tomas Johansson stod i förhållande till varandra anser tingsrätten emellertid att utredningen inte ger stöd för att Linda Wikberg haft insiktsuppsåt. Däremot har hon i varit likgiltig. Linda Wikberg har således agerat med uppsåt.

Om gärningens rubricering

Frågan är då hur gärningen ska rubriceras. Utgångspunkten är att uppsåtligt dödande ska bedömas som mord. För att gärningen ska rubriceras som dråp krävs att omständigheterna vid en samlad bedömning bedöms som klart förmildrande.

Högsta domstolen har uttalat att omständigheter som kan beaktas vid bedömningen av om brottet ska anses som dråp är om gärningsmannen har handlat i stark affekt till följd av provokation från offret eller att det varit fråga om ett snabbt händelseförlopp. Gärningsmannens psykiska särdrag eller att han eller hon har varit starkt pressad kan också vara att beakta. Även om gärningen har begåtts i en nödvärnsliknande situation kan vägas in. Det krävs dock att omständigheterna framstår som klart förmildrande för att gärningen ska bedömas som dråp (jfr. rättsfallet ”Bajonettmordet”, NJA 2013 s. 376).

Givet de omständigheter som tingsrätten ovan redogjort för anser tingsrätten att det har framgått att det varit fråga om ett relativt hastigt händelseförlopp. Det dödliga våldet har varit kortvarigt och det är inte utrett att det varit fråga om upprepat våld.

Handl 9

Den nödvärnssituation som Linda Wikberg befunnit sig i har inte varit av allvarligt slag. Tomas Johansson hade inga avvärjningsskador på kroppen. Han hade också en mycket hög alkoholkoncentration i blodet. För honom måste angreppet ha kommit plötsligt och han har inte förmått skydda sig. Den kniv som använts har varit en kökskniv med ett 20 cm långt och 3,5 cm högt blad. *Jonas Bergdahl* har berättat att det krävts ett bestämt hugg för att orsaka den dödliga skadan. Sårkanalen har uppgått till 7,5 cm vilket tyder på att kniven trängt in en inte obetydlig bit i Tomas Johanssons hals.

Utifrån angreppssättet och knivens beskaffenhet får angreppet anses ha präglats av viss brutalitet. Det beaktas att gärningen har föregåtts av en situation där Tomas Johansson har gått emot Linda Wikberg och heller inte låtit henne sova under natten. Tingsrätten anser ändå att omständigheterna inte varit så klart förmildrande att gärningen ska bedömas som dråp. Gärningen ska således bedömas som mord.

Påföljden

Enligt 3 kap. 1 § brottsbalken bestäms påföljden för mord till fängelse på viss tid, lägst tio år och högst arton år, eller på livstid.

Högsta domstolen har uttalat att mord, som utgångspunkt, har ett straffvärde motsvarande sexton års fängelse om det vid brottet sammantaget varken finns några försvårande eller några förmildrande omständigheter.³ Högsta domstolen har även uttalat sig om i vilka situationer fängelsestraffet för mord ska kunna sättas under sexton år, utifrån den lagändring som skedde den 1 januari 2020.⁴ Fram till den lagändringen följde av praxis att utgångspunkten för straffvärdet för mord motsvarade fängelse fjorton år. Högsta domstolen uttalar i ”Mordet med brödkniven” följande:

15. Sådana fall som hittills ansetts ha ett straffvärde motsvarande tolv års fängelse bör därför i många fall även i fortsättningen kunna bedömas på samma sätt. I en del fall finns det emellertid – som en följd av lagändringen och för att möjliggöra en nyanserad

---

³ ”Mordet med kökskniven” Högsta domstolens dom den 26 februari 2021 i mål B 4914-20.

⁴ ”Mordet med brödkniven” Högsta domstolens dom den 1 juni 2021 i mål B 6041-20.

Handl 9

straffmätning – skäl att bestämma straffvärdet till fjorton år. Det gäller sådana fall där omständigheterna sammantaget – vid en avvägning mellan förmildrande och försvårande inslag – enbart i mera begränsad omfattning talar för ett lägre straff än sexton år.

Den gärning som Linda Wikberg nu döms för har likheter med den gärning som Högsta domstolen prövade i rättsfallet ”Mordet med brödkniven”. Då fann Högsta domstolen att straffvärdet motsvarade fjorton år och straffmättningsvärdet tretton år.

När det gäller den gärning som Linda Wikberg döms för gör tingsrätten följande bedömning. Händelsen har utspelats i Tomas Johanssons hem och det har framgått att Tomas Johansson en stund innan har sagt åt Linda Wikberg att lämna lägenheten, något som hon inte har hörsammat. Det har varit fråga om en impulsiv gärning, som visserligen begåtts i en nödvärnssituation men som också föregåtts av en ömsesidig konflikt. Knivhugget har inneburit en inte helt obetydlig stunds lidande för Tomas Johansson. Han har inte haft några avvärningsskador så hugget måste ha skett plötsligt för honom. Åtminstone några minuter har förlöpt mellan sticket/hugget i halsen och det att Tomas Johansson förlorade medvetandet. Enligt Jonas Bergdahl och obduktionsrapporten finns tecken på att Tomas Johansson andats blod. Tingsrätten anser att straffvärdet för den gärning som Linda Wikberg döms för motsvarar fängelse sexton år.

Tingsrätten beaktar vid straffmätningen att Linda Wikberg ringde 112 och att hon – som framgått av larmsamtalet – försökte genomföra hjärt- och lungräddning. Vidare beaktas att hon inledningsvis berättade att det var hon som högg Tomas Johansson och även om hon vid huvudförhandlingen inte har haft något minne av detta har hon i vart fall inte motsatt sig att det var hon som orsakade Tomas Johansson hans dödliga skada. Med beaktande av 29 kap. 5 § 4 och 5 brottsbalken bedömer tingsrätten att straffmättningsvärdet uppgår till femton års fängelse.

Skadestånd

Det yrkade skadeståndet är vitsordat och ska dömas ut.

Handl 9

Häktning

För mord är inte föreskrivet lindrigare straff än fängelse två år. Linda Wikberg ska därför kvarbli i häkte till dess domen får laga kraft.

Övrigt

Eftersom Linda Wikberg döms för brott som har fängelse i straffskalan ska hon enligt lag betala en avgift till Brottsofferfonden.

Den ersättning som Anna Melander har begärt för arbete som målsägandebiträde är skälig. Åklagaren har yttrat sig över Maria Larssons kostnadsräkning och inte framfört några synpunkter på den nedlagda arbetstiden. Tingsrätten anser att den av Maria Larsson begärda ersättningen är skälig. Kostnaden för målsägandebiträdet och försvararen ska stanna på staten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se domsbilaga 1 (TR-01).

Skriftligt överklagande, senast den 15 juli 2021, ställs till Hovrätten för Övre Norrland men ges in till tingsrätten.

För tingsrätten

Sofia Larsdotter Carlsson

I avgörandet har rådmannen Sofia Larsdotter Carlsson samt nämndemännen Inger Oja, Mathias Asplund och Johanna Nordlund deltagit. Rätten är enig.

Avräkningsunderlag fogas till domen.

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelseid 19740215-8948	Datum för dom/beslut 2021-06-24
Efternamn Wikberg	Förnamn LINDA Sofi Therese

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet
(lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2021-04-04	
------------	--

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

Namnförtydligande

Om domstolens behandling av personuppgifter, se www.domstol.se/personuppgifter. Kontakta oss för information på annat sätt.

Besöksadress
Skeppsbrogatan 43
Telefon
0920-29 55 00

Öppettider
måndag - fredag
08:00-16:00

Postadress
Box 849
971 26 Luleå

E-post
lulea.tingsratt@dom.se
Webbplats
<https://www.domstol.se/lulea-tingsratt/behandling-av-personuppgifter/sa-behandlar-vi-personuppgifter/>

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.